

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהן

מליובאוויטש

יו"ד שבט

(יו"ל לקראת שבת פ' בשלח ה'תשפ"ה)

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק ב (הוספות)

(תרגום הפשוט)

יוצא לאור על ידי

„מכון לוי יצחק“

כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וחמש לבריאה
שנת שבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשוח

היי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved One
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:
<http://www.torah4blind.org>
TO DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).

שיחת הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלימה".

מעייני חיי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770,

על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הגדפס בספרי

לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

להקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלת קהילות בשבת,

בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת

"אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים התנש"א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

לזיו תורתם ועבודתם, וגם לענינים נעלים מכך⁶, עם זאת - כיון שהרבי לא ערך חשבונות, והוא ויתר על גשמיות שלו, ואף על רוחניות שלו, בגלל איש מישראל, הרי דוגמת הנאמר⁷ לגבי "מי שיצאו רוב שנותיו בהנהגה טובה" שהוא מובטח להיות כך גם לאחר מכן: אם אפילו בסתם יהודי הדברים אמורים - כל-שכן צדיק, חסיד, שמסר כל ימיו את נפשו, נפשו הטבעית ואף נפשו האלקית, ודאי הדבר שגם עתה רצונו להיות כאן, ומאחר שרצונו כך - ודאי יהיה אתנו, וכאמור בתוספת⁸: "שאם רוצה יכולה לבוא לפה".

ג. מה נובע מן האמור - בנוגע לפועל? - כי למרות שכבר עבר יום ההילולא הראשון - בכלל נמנע אני לומר או לכתוב את הביטוי "יום-זכרון הראשון", משום שיש לקוות ש"יום זכרון" נוסף לא יהיה כבר, ובשנה הבאה כבר יהיה "והקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם, לכן אומר אני: "יום ההילולא הראשון" - ולא: "יום השנה הראשון" - שכן "עליות" תהיינה גם בעתיד - ועלולה, אם כן, ח"ו וח"ו, להיות חלישות בהתקשרות - יש לדעת שאדרבה ואדרבה: ההתקשרות צריכה להיות חזקה יותר, ומאחר שהרבי עולה עתה בעילוי אחר עילוי יש להתאזר בכחות נוספים כך שתהא אפשרות להילוות אליו.

ד. מכאן גם תשובה לשואלים אם גם לאחר יו"ד שבט יש לומר את פרק ע"א (שבתהלים), ועד מתי יש לאמרו. התשובה היא: יש להמשיך לומר עד י"ב תמוז.

יש אומרים שזו פלוגתא בין הרמב"ם לבין

א. ישנם, הרי, הבדלים בין השנה הראשונה להסתלקותו לבין לאחר מכן. ההבדל קיים הן ביהודים פשוטים והן בגדולי ישראל - וכך גם בנשיאי ישראל - שעם תום השנה אינם נמצאים למטה באותה מדה כבתחלה.

ברם, הרי "צדיק גזור והקב"ה מקיים", ויתר על כן: "הקב"ה גזור וצדיק מבטל"¹. אנו מוצאים אף מדה יתרה מזו בצדיקים: לא זו בלבד שהם גדולים בכך שצדיק גזור והקב"ה מקיים והקב"ה גזור וצדיק מבטל - אלא שגם מסוגלים הם ליצור שינוי במעשי בראשית.

לפיכך, למרות שבמסכת שבת² ובמקומות נוספים נמנים הבדלים בין לפני י"ב חדש לבין אחריהם - קיים כלל זה רק בכזה שאינו בעל-הבית על עולם ומלואו. לא כן הצדיקים, שלהם נמסרו המפתחות של חיה (=יולדת), גשמים ותחית המתים, מפתחות ששנים מהם אינם נמסרים לאחד בבת אחת³. ובכל זאת נוכחנו לדעת שלצדיקים נמסרים אף המפתחות בבת אחת³, מאחר שהם "בעלי-בית" על הכל - על אחת כמה וכמה שבאפשרותם לבחור לעצמם את מקומם ולהימצא במקום אותו הם מוצאים שכך טוב יותר.

ב. אצל הרבי היו הרי אהבת ה', אהבת התורה ואהבת ישראל - דבר אחד, כידוע שאדמו"ר הזקן אמר⁴ ש"ואהבת לרעך כמוך" משמש "כלי" (פירוש וביאור) ל"ואהבת את הוי' אלקיך". כיון, איפוא, ששלשת הדברים קשורים זה בזה - הרי למרות שעניני "למטה" מעלילים, ומפריעים ל"נהנין מזיו השכינה"⁵,

(1) מועד קטן טו, ב. זהר חלק א י, א.

(2) קנב סוף עמוד ב.

(3) סוף סנהדרין.

(3*) ראה הביאור, באריכות שיחת י"ב תמוז ה'תשי"א.

(4) ראה שיחת י"ט כסלו תרפ"ט. התמים חוברת ד עמוד

מה. היום יום ו' תשרי.

(5) עיין רמב"ם הלכות תשובה פרק ח הלכה ב והלכה ה,

והעיר מלקוטי תורה צו ד"ה ששת ימים - הראשון - ריש

פרק ב אגרת הקדש סימן ז ועוד.

(6) עיין זהר חלק ב רי. תניא פרק לט: זיו תורתנו

ועבודתנו... משא"כ באצילות כו'.

(7) יומא לח, ב.

(8) שבת סם.

העלי" מלמטה למעלה, צ"ל עכשיו (לאחרי גמר כל העליות) השירה שמצד הדביקות וההתכללות בהעליון, כהכנה והתחלה ל"שיר חדש" דלעתיד לבוא.

ובמיוחד בנוגע להתפלה על הגאולה האמיתית והשלימה (ובפרט לאחרי שכבר "כלו כל הקיצין"⁴, ונשלמו כל עניני העבודה, כדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו) – שנוסף על רגש הכוסף והתשוקה והגעגועים להגאולה (עד עתה), צ"ל עכשיו גם ובעיקר רגש השמחה מזה שהגאולה באה בפועל ממש ברגע זה ממש.

(משיחות יום ה' פ' בשלח, י"א שבט וט"ז בשלח, י"ג שבט, שבת שירה תשנ"ב)

(4 סנהדרין צו, ב.)

הראב"ד⁹ אם גם לאחר ההסתלקות ישנו ענין של תוספת-זמן, אם יש כאן ענין של גידול והתבגרות. ישנן שתי הוכחות שגם לאחר ההסתלקות ישנם לענינים אלו. הוכחה אחת מהנהוג בכל תפוצות ישראל לקיים יום-זכרון בכל שנה. ענינו של יום-זכרון הוא, הרי עלית נשמה, משמע, איפוא, שגם בנשמה ישנה תוספת התלויה בזמן. הוכחה נוספת מרשימה של הרבי בה הוא מעלה חזיון לילה בו אמר אביו, כ"ק אדמו"ר נ"ע, דרוש על פרק פ"ד דתהלים¹⁰. הרשימה היא מיום כ' חשון תש"ה, בו מלאו שמנים וארבע שנה מיום הולדת כ"ק אדמו"ר נ"ע, שאז מסתיימת השייכות לפרק פ"ד, כידוע במנהגי אמירת תהלים¹¹. – דובר הרי שהרבי רמז לכמה וכמה ענינים, ומאחר שהרבי כתב כך אודות כ"ק אדמו"ר נ"ע – היה בכך פסק הלכה גם לגבי דידו, שגם עתה יש לגביו יום הולדת, וגם עתה ישנן לגביו עליות בעילוי אחר עילוי, כשלאחר כל עליה מתברר ש"העבודה" הקודמת היתה הכנה לנוכחית.

ה. בין השליחויות שהרבי הטיל לביצוע ישנם כמה סוגים. ישנם כאלה שבגלוי היתה להם ההוראה בגשמיות, היינו – שיעסקו בעניני עסק וכד', אך הכוונה הפנימית היתה ענין של תורה ומצוה. יש כאלה שגם בגלוי היתה להם ההוראה ברוחניות, היינו שהרבי שלח אותם בענין של חינוך, חינוך התורה, הפצת היהדות עד – לימוד אלף בית עם ילדים. כשם שלגבי אלו שההוראה היתה בענין של

9 ראה רמב"ם הלכות תשובה פרק ח הלכה ד, ובצפנת פענח שם.

10 ז"ל הרשימה (הועתקה מגכת"ק כ"ק מו"ח אדמו"ר): ב' כ' מרחשון. היום הוא יום הולדת הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק וצוקלה"ה נבג"מ זי"ע שנולד ביום ב' חיי שרה בעשרים לחדש מרחשון בשנת תרכ"א בשעה תשיעית בקר.

בחלומי ראיתי את הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק בבגדי שבת קודש ובפנים צוהלות במאד. ואמר במעת לעת זה שנתמלאו שמונים וארבע שנים לירידת נשמתו בעולם התחתון הנה יהיו אצלי אורחים טובים, וכפי הסדר הנה כל אחד מכ"ק רבותינו ואבותינו הק' יאמר דרוש על הפסוק דקאפיתל פד. – עכ"ל בהנוגע לענינו.

11 ראה הערה במפתח מאמרי כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע (עמוד 45 ובהשמטות שם).

גשמיות – לא היה זה, כמובן, אלא בחיצונות בלבד, ואילו הכוונה הפנימית שבדבר היא תורה ומצוה, כפי שבענין בעסק בכלל הרי הכוונה העיקרית היא משום צדקה, מעשר או חומש או יותר מזה, ובמיוחד לאור המוסכר באגרת הקדש שיעקר העבודה בזמן הזה היא הצדקה, והחלק הניתן לצדקה מעלה את הכלל¹² – כך אלו שההוראה להם היתה ענין רוחני בגילוי – צריכים אף הם לדעת שהוראה זו היא חיצונית לגבי הכוונה הפנימית שבדבר.

– דוגמת מאמר הוהר¹³: "דא מוחא לגו מוחא כו' האי קליפה להאי והאי להאי", כלומר: למרות שזו פנימיות ובחינת מוח לגבי הדרגה הנחותה יותר – אין זו אלא חיצונית וקליפה לגבי הדרגה הנעלית יותר.

לפיכך, על כל אחד, גם על זה שההוראה אליו היתה ביחס לענין רוחני, להתבונן אם זו כבר המטרה שאליה היתה הכוונה, או שאין זו אלא חיצונית וקליפה בלבד ושכשם שלגבי אלו שההוראה אליהם היתה בענין עסק – אין זו אלא חיצונית שיש לה כוונה פנימית – כך אלו שההוראה אליהם היתה בענין של הפצת התורה, חינוך היהדות וכדומה, אין זו אלא הוראה חיצונית לגבי הכוונה הפנימית שבדבר.

1. כל אלה שהרבי שלח אותם אל ערי השדה להפצת היהדות – ולא דוקא ערי השדה במלוא המובן, אלא כל מקום שמחוץ להיכל הרבי הוא ענין של "שדה" לגבי היכל הרבי, בו קיבל ליחידות, בו התפלל ובו למד, שמיד עם היציאה מעבר לסף הרי זה "שדה", לפי שחסר שם ב"תפארת אדם לשבת בית" – עליהם לדעת שבכל השליחויות ישנה כוונה פנימית, שהיא – הפצת תורת החסידות, כפי שאמר הרבי שאדמו"ר הזקן לא התכוין להפוך את תנועת החסידות למפלגה, כי אם הדבר שייך לכל ישראל, וזו הענין של "יפוצו מעינותיך חוצה" המהווה הכנה לביאת המשיח.

12 ראה אגרת התשובה סוף פרק ג. אגרת הקדש סימן י, שם ס"ט תמיא סוף פרק לד.

13 חלק א כ, א.

ז. באופן כללי ישנן ארבע דרגות: חולין, מעשר, תרומה וקדש, כן אנו מוצאים דרגה חמישית, "מי חטאת", שלכך לא מספיק להיות טהור לקודש¹⁴. אף בנפש מצויות חמש דרגות: נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה. הרבי דיבר עם כל אחד באופן המתאים לו.

"נפש" עלולה לבוא לידי חטא, כאמור: "ונפש כי תחטא". לפיכך היתה ההוראה בגלוי לדרגה של "נפש" בענין של גשמיות. "רוח", "נשמה", וכל שכן: "חיה", "יחידה" – מהוות דרגות נעלות יותר, ולכן היתה ההוראה לכאלה בענינים נעלים יותר, לכל אחד לפי דרגתו. אך יש לדעת שכשם שה"נפש" אינה אלא הכנה לדרגה נעלית יותר, כך "רוח" ו"נשמה", ואף "חיה" ו"יחידה" אינן אלא בחינת "שם" ו"כלי" לעצם הנשמה, כביטוי¹⁵: "חמשה שמות נקראו לה", לה – לעצם הנשמה, והרי בחמשת השמות נכלל גם "יחידה". כלומר, גם בחינת "יחידה" אינה אלא שם והכנה לעצם הנשמה.

מובן, איפוא, שבפנייה אל "יחידה", "חיה", "נשמה", "רוח" ואפילו ל"נפש" – היתה הכוונה והרצון להגיע לעצם הנשמה. ומובן, אם כן, שכל אלה שהיתה להם שייכות אל הרבי, שיש להם עתה שייכות – וממילא תהיה להם שייכות גם להבא, שכן "כל דבר שבקדושה, אף שמשתלק, מניח שרשו במקומו"¹⁶ – צריכים לדעת שבכל ההוראות שהיו להם מן הרבי, ישנה כוונה פנימית שהיא – פנימיות התורה, ה"יפוצו מעינותיך חוצה", כלומר: להפיץ את תורת החסידות הכללית שנתגלתה ע"י הבעש"ט והבאים אחריו, ותורת חסידות חב"ד שנתגלתה ע"י אדמו"ר הזקן והבאים אחריו, עד לרבי ועד בכלל – ואז תושג הכוונה פנימית.

ח. אז, כשתושלם הכוונה הפנימית יקוים "ולכל בני ישראל יהיה אור במושבותם", יהא הנאמר בפרשת השבוע¹⁷:

"ובני ישראל יוצאים ביד רמה", – בפרשיות הקודמות מדובר על גלות ובפרשתנו – ענין הגאולה, ויהיה "אז ישיר משה", שמכאן¹⁸ תחית המתים מן התורה, ובקרב ובגלא דידן "ישיר משה", של דורנו, "ובני ישראל" ולא ו' מפסיק כי אם ו' מחבר: ישיר – בלשון יחיד¹⁹, ויהיה "הוי' ימלוך לעולם ועד" וגם בתרגום – "הוי' מלכותיה קאים לעלם ולעלמי עלמיא", שבמהרה בימינו נראה את הרבי בעיני בשר והוא יוציאנו לגאולה האמתית והשלמה, אמן.

ט. הרבי, בבואו לאמריקה, אמר: "אזלת לקרתא – עבד כנימוסא"²⁰. כאן, באמריקה, אהבים לשמוע "כרוז", דבר חידוש, ויתרה מזו: דבר המבהיל את הרעיון, "סטייטמענט". איני יודע אם אמנם יש צורך בסדר כזה, אך "אזלת לקרתא – עבד כנימוסא":

שלש האהבות, אהבת השם, אהבת התורה ואהבת ישראל – כולא חד. אי אפשר לחלק ביניהן משום ש"כולא חד", כעצם אחד. בתורת החסידות²¹ מובא בשם הבעל-שם-טוב, והבעש"ט אמר זאת בשם ראשונים: "העצם – כשאתה תופס במקצתו, אתה תופס בכולו". מאחר שכל השלש מהוות עצם אחד – מובן מאליו שבכל אחת מהן נמצאות כל השלש, שכן "כשאתה תופס במקצתו – אתה תופס בכולו".

כשישנה אהבת ה', ואילו אהבת התורה ואהבת ישראל אינן, מורה הדבר שגם אהבת ה' פגומה. לאידך גיסא: אם ישנה אהבת ישראל, אף שהיא מן המצוות השכליות שהשכל מחייבן – הרי בסופו של דבר מגיעים לאהבת התורה ואהבת השם, כפי הידוע^{21*} ש"כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק", ע"י כך שהלוא ליהודי בגמילות חסד – הגיע לענינים כאלה אליהם לא הגיע ע"י תורה ועבודה.

18 סנהדרין צא, ב.

19 עיין ג"כ שמות רבה פרשה כג, ט.

20 ראה בראשית רבה פרשה מה, יד.

21 המשך תרס"ז – לכ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע – בסופו.

*21 ראה ספר השיחות – קיץ ה'ש"ת עמוד 98, ספר המאמרים ה'תשי"א עמוד 153.

ברגש השמחה, ושמחה גדולה ביותר שבאה לידי ביטוי בהשירה, מצד גודל הבטחון ש"הנה זה (המלך המשיח) בא"⁴, וכבר בא!

(משיחות ש"פ בא, ו' שבט, וש"פ בשלח, שבת שירה, י"ג שבט תשנ"ב)

(4) שה"ש ב, ח ובשהש"ר עה"פ.

סג.

יום העשירי בחודש האחד עשר בדורנו זה הוא יום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שבו נעשית העלי' ד"כל מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו"¹ לדרגא נעלית יותר, ועד לעילוי שבאין-ערוך. . והשלימות העיקרית בזה נעשית בעשירי והאחד עשר בחודש אחד עשר בשנה זו – שנת הארבעים ושתיים (תש"י-תשנ"ב), שקשורה עם שם מ"ב שעל ידו נעשים כל עניני העליות – שכבר נשלמו כל העליות דמ"ב ימי ההילולא, וכל העליות שע"י מעשינו ועבודתנו במ"ב השנים (בהוספה על השלימות ד"ויהי בארבעים שנה"²) שהם בדוגמת מ"ב המסעות במדבר העמים שבדור זה (דור האחרון של הגלות ודור הראשון של הגאולה), ותיכף ומיד ממש נעשית הכניסה לארץ טובה ורחבה בגאולה האמתית והשלימה.

. . . והוראה נוספת וג"כ עיקרית בענין השירה בנוגע לעבודת התפלה (שנקראת גם בלשון רינה³ (שירה)) באופן של שירה (כידוע שרבינו הזקן הי' מתפלל בקול ושירה) – שנוסף על השירה הקשורה עם

1) תניא אגה"ק סז"ך וביאורה.

2) דברים א, ג.

3) ספרי ר"פ ואתחנן. ועוד.

הוספה

בשורת הגאולה

פ.ב.

מבואר בכתבי האריו"ל¹ שדור הגאולה העתידה הוא גלגול של הדור שיצא ממצרים, ועפ"ז, הנשים הצדקניות שבדורנו שבזכותן נגאלים, הן הן הנשים הצדקניות שבזכותן יצאו ממצרים.

וכיון שדורנו זה הוא דור האחרון של הגלות ודור הראשון של הגאולה, כדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שכבר נשלמו כל עניני העבודה ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח צדקנו – השתדל כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו לפעול ולהשפיע ביותר על הנשים, כדי למהר ולזרז את הגאולה בזכותן של נשים צדקניות שבדורנו.

. . . והוראה מיוחדת ועיקרית בנוגע לענין השירה – כמודגש בשירת מרים ושירת דבורה:

כשם שביציאת מצרים מובטחות היו צדקניות שבדור שהקב"ה עושה להם נסים והוציאו תופים ממצרים², כך גם בהגאולה מגלות זה האחרון, שנשי ישראל הצדקניות צריכות להיות מובטחות ובזאת מובטחות הן שתיכף ומיד ממש באה הגאולה האמיתית והשלימה, ועד שמתחילות תיכף (ברגעי הגלות האחרונים) בהשירה ובתופים ובמחולות, על בוא הגאולה האמיתית והשלימה!

ובפרטיות יותר: ביחד עם התפלה, הבקשה והדרישה מהקב"ה שבייא את הגאולה תיכף ומיד ממש, שהיא מתוך רגש של צער ומרירות («מרים על שם המירור»³) על אריכות הגלות, שבאה לידי ביטוי בהצעקה מקרב ולב עמוק «עד מתי, עד מתי, עד מתי!... חדורות הן (גם ובעיקר)

יא. (אמר המאמר ד"ה באתי לגני – יצא בחוברת בפ"ע – טרם פתח את המאמר אמר:) בהמאמר שהרבי הוציא ליום הסתלקותו, מתחיל: – באתי לגני... (עד סוף סעיף ג'. אחר כך הפסיק וצוה לנגן ה"בינוני" ואמר:) כ"ק מו"ח אדמו"ר חיבב ניגון זה, (אחר כך צוה לנגן ניגון מכ"ק אדמו"ר נ"ע, אחר כך המשיך המאמר): והנה אחרי שמבאר בהמאמר דעיקר שכינה בתחתונים היתה... (עד סוף סעיף ה'). אחר כך הפסיק וצוה לנגן ניגון מכ"ק אדמו"ר מוהר"ש, ואח"כ ניגון מכ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק". אח"כ המשיך המאמר: (הנה בסיום המאמר מבאר... (עד גמירא. אחרי אמירת המאמר ובהפסק חלק השיחה דלקמן צוה לנגן ניגון מכ"ק אדמו"ר האמצעי וניגון כ"ק אדמו"ר הזקן (בן ד' הבבות) כדלהלן).

יב. (אחרי המאמר אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א): עתה, הקשיבו יהודים! בחב"ד בכלל היתה הדרישה לעשיה עצמית ולא להסתמך על הרבנים, והרי זה השוני²⁵ בין פולין לחב"ד. שם היתה השיטה: "וצדיק באמונתו יחיה", אל תקרי: יחיה – בחי"ת שואית – אלא: יחיה – בח' פתוחה. עלינו, איפוא, לעשות בעצמנו, ברמ"ח אברים ושס"ה גידים שבגוף וברמ"ח אברים ושס"ה גידים שבנשמה, הרי נאמר: "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים"²⁶. איני משתמש ח"ו מלסייע, לעזור כפי האפשרות, אבל הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, ואם כן, אם לא תהיה עשיה עצמית מה תוסיף העובדה שנותנים כתבים, שרים ניגונים ואומרים "לחיים". הרבי היה אומר: "אל תכניסו לכם צפרים לחיקכם". על כל אחד להפוך בעצמו את השטות של "לעומת-זה" ואת ריתחת הנפש הבהמית – לקדושה.

יג. את המשכן היה משה מסוגל להקים לבדו, כן את בית המקדש היה דוד מסוגל לעשות לבדו, אלא שרצה לזכות בכך את כל ישראל. כשכתב הרבי ספר-תורה, לקבלת פני

"הצהרה" זו יש, איפוא, להכריז ולהודיע: כשרואים יהודי שיש לו אהבת ה' ואין לו אהבת התורה ואהבת ישראל יש לומר לו כי עליו לדעת שאהבת ה' בלבד, ללא אהבת התורה וישראל, אין להם קיום. ולאורך גיסא: כשרואים יהודי שיש לו אהבת ישראל בלבד יש להשתדל להביאו לאהבת התורה ואהבת ה'. כן יש לדאוג שאהבת ישראל שלו לא תתבטא רק בנתינת לחם לרעבים ומים לצמאים, כי אם בגלל אהבת ישראל שלו עליו לקרב יהודי אל אהבת התורה ואהבת ה'.

וכשתהיינה שלש האהבות יחד – יהא זה חוט המשולש אשר לא ינתק²², ודבר זה יביא את הגאולה. שכן כשם שהגלות האחרונה באה כתוצאה מכך ששרר היפוכה של אהבת ישראל²³ ששימש גורם ל"גלינו מארצנו" – כך תהיה ע"י אהבת ישראל הגאולה במהרה בימינו ממש.

יד. (אחד שאל בענין שליחות שהעמים עליו כ"ק אדמו"ר וצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, וענה:) כשנעשה כ"ק מו"ח אדמו"ר בן חמש עשרה לקחו הרבי נ"ע למוכר בעסקנות הכלל. באסיפת רבנים מסוימת שהתקיימה אז (בקובנה, כמדומה) שלח כ"ק אדמו"ר (מוהר"ש"ב) נ"ע את הרבי כנציגו. מאחר שהרבי היה אז צעיר מאד, בן חמש-עשרה, שלח כ"ק אדמו"ר נ"ע אתו את רשב"ץ²⁴. רשב"ץ היה יהודי פקח מאד, אך כ"ק אדמו"ר נ"ע אמר לו שלמרות שהוא שולח גם אותו עליו לדעת שכלל שימעט להתערב רצוי הדבר יותר.

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א): והדברים קל וחומר לגבי עתה: לשם מה יש להתערב בעניני הרבי?! אין צורך לייעץ לו ולחוות לו דעות. יש לבצע את הענין שרצה, וככל שתמעט ההתערבות בפירושים עצמיים – רצוי הדבר יותר.

(22) קהלת ד, יב.

(23) יזמא ט, ב.

(24) תולדותיו ראה התמים חלק א עמוד סו, וראה ספר השיחות קיץ ה'ש"ת עמוד 91.

(25) ראה לקוטי דיבורים עמוד 282.

(26) ברכות לג, ב.

(1) שער הגלגולים הקדמה כ. לקוטי תורה וספר הליקוטים שמות ג, ד.

(2) פרש"י שמות טו, כ.

(3) שמו"ר רפכ"ו. שהש"ר פ"ב, יא.

